

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

З А Т В Е Р Д Ж У Ю

Голова Приймальної комісії

О.В. Поркуян

2018 р.

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування

для прийому на навчання для здобуття освітнього ступеня магістра

за спеціальністю 071 – «Облік і оподаткування»

(спеціалізація «Облік і аудит»)

на основі здобутого раніше освітнього ступеня бакалавра

або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста

Програма складена на підставі робочого навчального плану підготовки бакалаврів за спеціальністю 071 – «Облік і оподаткування»

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

	д.е.н. Клюс Ю.І.
	к.е.н. Манухіна М.Ю.
	к.е.н. Кушал І.М.

1. Програма екзамену

Необхідний обсяг знань вступника, що має освітній ступень бакалавра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста забезпечують наступні нормативні дисципліни.

Бухгалтерський облік (загальна теорія). Бухгалтерський облік як сфера практичної діяльності та суб'єкт і об'єкт управління. Залежність організації обліку від сфери застосування та правового і податкового середовища в державі. Загальні принципи організації бухгалтерського обліку. Складові сучасної системи бухгалтерського обліку. Предмет і об'єкти бухгалтерського обліку. Сутність методу бухгалтерського обліку як сукупності прийомів. Взаємозв'язок етапів облікового процесу з методичними прийомами їх здійснення. Визначення прийомів: документація та інвентаризація, оцінка і калькуляція, рахунки і подвійний запис, баланс та інша бухгалтерська звітність. Технічна процедура бухгалтерського обліку. Сутність документування в бухгалтерському обліку. Вимоги до змісту та порядку складання первинних документів. Функції первинних документів. Особливості документування в умовах комп'ютеризації обліку. Поняття про документообіг та управління ним. Сутність форм бухгалтерського обліку, історія розвитку, види сучасних форм. Облікові реєстри, їх класифікація, порядок ведення при ручній та автоматизованій обробці. Загальна характеристика процедури обліку основних господарських процесів: постачання, виробництва, реалізації.

Фінансовий облік. Роль і місце фінансового обліку у сучасній обліковій системі, його сутність і функції. Регулювання організації і методів ФО. Загальна характеристика Положень (стандартів) бухгалтерського обліку (П(С)БО). Принципи фінансового обліку. Поняття про облікову політику підприємства, її зміст, порядок розробки і затвердження. Методологічні принципи формування в бухгалтерському обліку і розкриття у фінансовій звітності інформації про: основні засоби, нематеріальні активи, фінансові інвестиції, дебіторську заборгованість, запаси, грошові кошти, власний капітал, зобов'язання, доходи, витрати, фінансові результати. Загальний порядок складання та подання фінансових звітів. Зміст і призначення фінансових звітів: Балансу, Про фінансові результати, Про рух грошових коштів, Про власний капітал. Напрямки інтерпретації показників фінансової звітності.

Управлінський облік. Сутність управлінського обліку, основні етапи його розвитку, місце у системі управління підприємством. Взаємозв'язок та відмінності управлінського, фінансового і податкового обліку. Предмет, методи і об'єкти управлінського обліку. Принципи та функції управлінського обліку. Базові моделі управлінського обліку. Організація управлінського обліку на підприємстві. Поняття витрат в управлінському обліку. Принципи облікової класифікації витрат. Методи вивчення поведінки витрат. Методи обліку витрат: позамовний метод обліку витрат та метод накопичення витрат за процесами. Метод обліку витрат за функціями. Облік витрат за статтями та

економічними елементами: облік прямих матеріальних і трудових витрат. Облік накладних витрат. Накопичення загальновиробничих витрат і їх розподіл між виробленою та реалізованою продукцією, та видами продукції. Облік адміністративних витрат та витрат на збут. Поняття калькулювання, види калькуляцій. Альтернативні системи калькуляції витрат: система калькулювання повних витрат, калькулювання обмежених витрат. Визначення собівартості незавершеного виробництва. Внутрішньовиробнича звітність: поняття, види, вибір показників внутрішнього звіту, використання внутрішніх звітів в аналізі діяльності підприємства.

Облік в оподаткуванні. Сутність податкового обліку, основні етапи його розвитку, місце у системі управління підприємством. Нормативне регулювання ведення податкового обліку. Склад основних податків, що сплачують суб'єкти господарювання. Поняття про платників податків, бази оподаткування та ставки податку. Порядок визначення сум податку на додану вартість, податку з прибутку та інших податків; відображення їх на бухгалтерських рахунках та у податковій звітності. Документальне обґрунтування нарахованих податків. Обумовленість розбіжностей поміж показниками фінансової і податкової звітності. Правило першої події.

Інформаційні системи і технології в обліку. Інформаційні системи та їх роль в управлінні економікою. Економічна інформація і засоби її формалізованого опису. Інформаційні технології оброблення економічної інформації. Організація інформаційної бази систем оброблення економічної інформації. Організаційно-методичні основи створення та функціонування інформаційних систем в обліку. Автоматизація обліку основних засобів. Автоматизація обліку матеріальних цінностей. Автоматизація обліку праці та заробітної плати. Автоматизація обліку готової продукції та її реалізації. Автоматизація обліку фінансово-розрахункових операцій. Автоматизація обліку витрат на виробництво. Автоматизація зведеного обліку і складання звітності.

Основи аудиту. Суть, завдання, функції і зміст фінансово-господарського контролю. Класифікація організаційних форм і видів фінансово-господарського контролю. Принципи контролю. Етапи розвитку господарського контролю. Суб'єкти контролю в Україні. Органи зовнішнього контролю та їх характеристика. Внутрішній господарський контроль, його функції. Ревізія і аудит як найважливіші види фінансово-господарського контролю; взаємозв'язок та відмінності.

Внутрішньогосподарський контроль. Предмет, об'єкти і методи контрольно-ревізійної роботи. Загальні методичні прийоми документального і фактичного контролю. Специфічні методи контролю. Підготовка до проведення ревізії. Етапи ревізії. Порядок оформлення матеріалів ревізії, Організація і планування контрольно-ревізійної роботи державними контролюючими суб'єктами. Державна контрольно-ревізійна служба та її функції в господарському контролі. Особливості оформлення і реалізації матеріалів ревізії державної контрольно-ревізійної служби. Державна податкова служба, як орган державного контролю. Планування податкових

перевірок. Порядок застосування фінансових санкцій та стягнення податкової заборгованості. Функції податкової міліції. Методика здійснення ревізії і контролю необоротних активів, запасів, коштів, розрахунків, власного капіталу, забезпечень, витрат, фінансових результатів. Перевірка правильності оцінки показників діяльності підприємства.

Аудит. Поняття про аудит і аудиторську діяльність. Правове регулювання аудиторської діяльності: Закон про аудиторську діяльність, міжнародні стандарти та національні нормативи аудиту. Організаційні основи та принципи здійснення аудиторської діяльності. Процес підготовки аудиту, укладання договорів на аудит та надання супутніх аудиту послуг. Методика здійснення аудиторської діяльності: прийоми і способи аудиту. Аудиторський огляд документів. Господарські операції як об'єкт аудиту. Вибірковий спосіб дослідження документів та фактів в аудиті. Узагальнення матеріалів аудиту та звітність аудиторів за результатами роботи. Аудит операцій з: необоротними активами, оборотними активами, власним капіталом, зобов'язаннями, обліку витрат діяльності, обліку доходів і фінансових результатів діяльності (джерела інформації та способи вивчення операцій). Аудит фінансової та податкової звітності.

Теорія економічного аналізу. Зміст, предмет і завдання економічного аналізу. Традиційні способи й прийоми економічного аналізу. Поняття факторного аналізу. Економіко-математичні методи в аналізі. Функціонально-вартісний аналіз. Інформаційна база аналізу. Організація економічного аналізу господарської діяльності.

Аналіз господарської діяльності. Аналіз фінансового стану підприємства. Аналіз прибутку і рентабельності. Аналіз виробництва продукції, виконання робіт і надання послуг. Аналіз використання трудових ресурсів і витрат на оплату праці.

Аналіз довгострокових активів підприємства. Аналіз матеріальних ресурсів та ефективності їх використання. Аналіз витрат на виробництво і собівартості реалізованої продукції.

2. Вимоги до рівня підготовки вступників

Вступник повинен:

Знати:

- історію виникнення та обумовленість розвитку бухгалтерського обліку і контролю, сучасної податкової системи;
- сутність господарської діяльності і склад показників, що її характеризують;
- поняття і категорії бухгалтерського обліку, контролю, аналізу;
- можливості використання облікової інформації в управлінні;
- об'єкти бухгалтерського обліку, технологію облікового процесу і методичні прийоми його здійснення;

- порядок формування на підставі бухгалтерських даних найважливіших показників, що характеризують фінансово-майновий стан суб'єкта господарювання та фінансові результати його діяльності;
- принципи організації та ведення бухгалтерського обліку і складання бухгалтерської звітності на підприємствах, що працюють на засадах комерційного розрахунку;
- основні законодавчі та нормативні акти, які регламентують ведення бухгалтерського обліку;
- основи контрольно-ревізійної роботи і аудиторської діяльності, методика, технологію і організацію її виконання;
- сутність і методики аналізу господарської діяльності підприємств.

Уміти:

- застосовувати на практиці методичні прийоми бухгалтерського обліку для відображення стану і змін у майні підприємства, його господарських процесів, їх результатів (скласти первинний документ, зробити бухгалтерське проведення, виконати основну процедуру бухгалтерського обліку);
- накопичувати інформацію про витрати підприємства різних галузей за різними ознаками і визначати собівартість продукції; надавати керівництву інформацію для управління витратами;
- складати бухгалтерську звітність (фінансову і податкову);
- виявляти помилки і порушення чинного законодавства;
- застосовувати методику економічного аналізу у практичній діяльності.

3. Перелік рекомендованої літератури

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» від 16.07.99 р. №996-XIV.
2. Податковий кодекс України від 02.12.2010. № 2755-VI.
3. Национальные стандарты бухгалтерского учета нормативная база. – 11-е изд., доп. – Харьков: Фактор, 2017. – 348с.
4. Азаренкова Г.М., Самородова Н.М. Бухгалтерський облік: Навч.-метод. посіб. для самостійного вивч. дисципліни. – К.: Знання, 2004. – 415с.
5. Аудит. Монтгомери / Ф.Л. Дефлиз, Г.Р. Дженик, В.М. ОРейли, М.Б. Хирш; пер. с англ. под ред. Я.В. Соколова. – М.: Аудит, ЮНИТИ, 1997. – 542с.
6. Бундюк А.Н. Компьютерная система автоматизации бухгалтерського учета. – Х.: Одисей, 2004. – 125с.
7. Бутинець Ф.Ф. Аудит і ревізія підприємницької діяльності. - Житомир: ПП «Рута», 2016. – 416с.

8. Бутинець Ф.Ф. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. – Житомир: ЖІТІ, 2010. – 640с.
9. Бутинець Ф.Ф. Контроль и ревизия. Учебное пособие. – Житомир: ПП Рута, 2012. – 544с.
- 10.Бутинець Ф.Ф. та ін. Інформаційні системи бухгалтерського обліку: Підручник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 7.050106 «Облік і аудит» / Ф.Ф. Бутинець, С.В. Іваненков, Т.В. Давидюк, Т.В. Шахрайчук, за ред. проф. Бутинця, 2-е вид., перероб і доп. – Житомир: ПП Рута», 2012. – 544с.
- 11.Бухгалтерский учет в Украине / Под ред. А.Н. Коваленко. – Днепропетровск: Баланс-Клуб, 2006. – 528с.
- 12.Бухгалтерський податковий облік. Навчальний посібник для студентів спец. 7.050106 «Облік і аудит» / За ред д.е.н., проф. Ф.Ф. Бутинця, к.е.н., доц. С.Л. Берези. – 2-е вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП «Рута», 2014. – 348с.
- 13.Велш Глен А., Шорт Деніел Г. Основи фінансового обліку / Пер. з англ. О. Мінін, О. Ткач. – К.: Основи, 1999. – 943с.
- 14.Гарасим П.М., Журавель Г.П., Хомин П.Я. Податковий облік і звітність на підприємствах: Підручник. К.: ВД «Професіонал», 2014. – 448с.
- 15.Голов С.Ф. Бухгалтерський облік і фінансова звітність в Україні. – Днепропетрівськ, ТОВ «Баланс-Клуб», 2010. – 768с.
- 16.Голов С.Ф. Управленческий бухгалтерский учет. К.: СКАРБИ, 1998. 377с.
- 17.Гончарук Я.А. Аудит: Учебное пособие. – Львов: Свит, 2002. – 297с.
- 18.Грачева Р.Е. Энциклопедия бухгалтерского учета. – Галицкие Контракты, 2004. – 832с.
- 19.Друри К. Управленческий и производственный учет: пер. с англ.; Учебник. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2002. – 1071с.
- 20.Економічний аналіз: Навч. посібник / М.А. Болюх, В.З. Бурчевський, М.І. Горбаток та ін., За ред. акад. НАНУ, проф. М.Г. Чумаченка. – К.: КНЕУ, 2001. – 540с.
- 21.Кім Г., Сопко В., Кім С. Бухгалтерський облік: первинні документи та порядок їх заповнення: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 440с.
- 22.Кожанова Е.Ф. Экономический анализ: Учебное пособие для самостоятельного изучения дисциплины. – Х.: ВД «ИНЖЕК», 2003. – 208с.
- 23.Кравченко Л.И. Анализ хозяйственной деятельности предприятий торговли и общественного питания. – Минск, 2003. – 495с.
- 24.Кулаковская Л.П. Основы аудита: Учебное пособие. – К.: Каравелла, 2004. – 496с.
- 25.Ларікова Л.Ф., Ларіков В.Ю. Інформаційні системи і технології в обліку. Навч. посібник. – Луганськ: вид-во СНУ імені В. Даля, 2007. – 296с.
- 26.Лишиленко О.В. Бухгалтерский финансовый учет: Учебное пособие. – К.: Издательство: Центр учебной литературы, 2003. – 524с.

27. Лишиленко О.В. Теорія бухгалтерського обліку. – Київ: «Центр навчальної літератури», 2004. – 367с.
28. Матюха М.М. Інформаційні системи і технології в обліку: Навч. посіб. для дистанційного навчання. – К.: Університет «Україна», 2005. – 306с.
29. Мних С.В., Хом'як Р.Л. Цікало С.І. Організація економічного аналізу господарської діяльності в умовах його автоматизації: навчальний посібник / Львів. держ. ун-т ім. Франка. – К.: НМК ВО, 1991.
30. Посібник з бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності підприємствами України (За національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку / С.Я. Зубілевич, І.Ю. Кравченко, О.О. Прокопенко, Д.Г. Школьніков, Н.С. Юркевич. – К.: Вид-во «Укрпапір», 2002. – 472с.
31. Усач Б.Ф. Контроль і ревізія: Підручник. – Знання-Прес, 2004. 253с.
32. Фінансово-економічний аналіз: Підручник / Під заг. ред. П.Ю. Буряка, М.В. Римара. – К.: ВД «Професіонал», 2004. – 528с.
33. Цал-Цалко Ю.С. Фінансова звітність підприємства та її аналіз: Навч. посібник. 2-е вид., перероб і доп. – К.: ЦУЛ, 2002. – 360с.

4. Критерії оцінювання

Результати фахового вступного випробування оцінюються за 200-бальною шкалою (в межах від 1 до 200 балів).

Екзаменаційне завдання містить 25 тестових запитань. Максимальна загальна кількість балів за виконання тестових завдань складатиме 200 балів. Усі тестові запитання закритого типу: тобто містить лише одну вірну відповідь.

Оцінювання рівня підготовки, тобто знань і умінь вступника, відбувається на підставі наступних критеріїв:

Кількість вірних відповідей	Кількість балів
25	200
24	191
23	181
22	172
21	166
20	160
19	154
18	148
17	142
16	136
15	130
14	124
13	118
12	112
11	106
10	100
9	90
8	80

7	70
6	60
5	50
4	40
3	30
2	20
1	10
0	0

Особи, які набрали на вступному випробуванні менш як 100 балів, позбавляються права участі у рейтинговому конкурсі на зарахування.

5. Порядок проведення фахового вступного випробування

Фахове вступне випробування для вступу на навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр» проводиться у формі тестування.

Для проведення тестування формуються окремі групи вступників в порядку надходження (реєстрації) документів.

Список допущених до тесту ухвалюється рішенням атестаційної комісії, про що складається відповідний протокол, який передається до приймальної комісії.

Тестування проводиться згідно з розкладом вступних випробувань, які передаються до приймальної комісії.

Для проведення тестування головами атестаційних комісій попередньо готуються переліки питань відповідно до «Програми фахових вступних випробувань». Програма вступного випробування оприлюднюється засобами наочної інформації на інформаційних стендах структурного підрозділу університету.

На тестуванні вступник з'являється з паспортом, при пред'явленні якого, він отримує тестове завдання.

Результати тестування оцінюються за 200-бальною шкалою і відмічаються у тестовому завданні.

Рівень знань вступника за результатами тестування заноситься також до відомості і підтверджується підписами трьох членів комісії. Відомість оформляється одночасно з тестовим завданням вступника і передається до приймальної комісії.

Тривалість іспитів складає 1 година (60 хвилин).

Заяву про апеляцію вступник може подати в день оголошення результатів тестування до 17:00 години.

Голова фахової атестаційної комісії

Зав. кафедри обліку і оподаткування

Р.А. Галгаш

Ю.І. Ключ